Pressmeddelande
från
FöreningsSparbanken
Institutet för Privatekonomi

2003-05-14

Generella välfärden i farozonen

- När arbetsgivarna ska ta över mer och mer av statens ansvar riskerar vi en nedmontering av den generella välfärden, säger Ylva Yngveson, Institutet för Privatekonomi på FöreningsSparbanken.
Regeringens förslag om en tredje sjuklönevecka innebär att vi tar ytterligare ett steg bort från den värdefulla tradition vi har i Sverige, nämligen att alla omfattas av samhällets skyddsnät.
Detta är en panikåtgärd för att rädda statens budget, inte för att rädda en långsiktigt hållbar välfärd!

I dagarna har förslaget om att arbetsgivarna ska stå för en tredje vecka i sjuklöneperioden ifrågasatts från olika håll. En sida av saken är av mer principiell karaktär. Och det gäller frågan om hur välfärden ska lösas i stort. Är det en fråga för staten, för olika parter på arbetsmarknaden eller för den enskilde själv att ta hand om?

Vi tar det som självklart här i Sverige att vi ska bli omhändertagna när vi oförskyllt råkar ut för till exempel sjukdom och olycksfall. Samhällets skyddsnät ska fånga upp oss. Ingen ska behandlas annorlunda beroende på plånbokens storlek eller kontakter.
- Denna grundbult i välfärdstänkandet gäller nog oss alla svenskar, oberoende av politiska åsikter, säger Ylva Yngveson. Men den grundbulten vill regeringen lossa på ytterligare genom förslaget om att införa en tredje sjuklönevecka.

När arbetsgivaren ska stå för stora kostnader för sjukskrivning stängs svaga grupper ute från välfärden. Staten minskar sin egen risk och förutsätter att arbetsgivare ska ta över det sociala ansvaret.

Men det finns ingen anledning för ett företag att ta på sig extra risker. Ansvaret man har gäller ägare, kunder och redan anställda. Ett företag har inget ansvar för den som inte är anställd. Därför blir man mer noga med att kontrollera arbetssökandes hälsa. Antalet företag som begär in hälsouppgifter har ökat.

Det är naivt att tro att företag vid nyanställningar kommer att bortse från handikapp och sjukdomshistorik som kan innebära ökad risk för sjukskrivning. De som redan lever med ett problem i livet får nu ytterligare ett: De kommer inte in på arbetsmarknaden!

Våra välfärdssystem är inkomstrelaterade, vilket kan sägas vara en rimlig princip. Förutsättningen för att få del av den inkomstrelaterade välfärden är dock att man har ett arbete, en anställning. Risken för individen är att man kan stå utanför arbetsmarknaden och enbart omfattas av en grundtrygghet som är begränsad till lägsta nivån. Många har redan idag problem att komma in på arbetsmarknaden och har svårt att påverka sin inkomst och därigenom trygghetens storlek. Med regeringens förslag finns en risk för att denna grupp blir mycket större. Vitsen med våra allmänna försäkringar, socialförsäkringarna, är att vi alla omfattas av dem. När risken sprids på stora grupper fördelas risktagandet för individen. Utgångspunkten för försäkringar är att inte alla som omfattas av dem kommer att behöva utnyttja dem. När regeringen flyttar över delar av socialförsäkringarna till andra parter frångår man indirekt den grundläggande principen med våra välfärdssystem.

Förläng därför inte sjuklöneperioden så att den generella välfärden kommer i farozonen!

Ytterligare information

FöreningsSparbanken (publ), Institutet för Privatekonomi
Ylva Yngveson, telefon 08-585 916 04, 070-200 12 45